

De Tregurà a Torroella

La família Salís-Pallarès ha tancat la carnisseria Salís, situada a la plaça de la Vila de Torroella, després de 90 anys i tres generacions
La va obrir l'avi, un pastor que hi va arribar des de Tregurà, al Ripollès

Xavier Salís i Maribel Pallarès a l'establiment, el dia que van tancar la carnisseria Foto: FAMILIA CALL

La carnisseria Salís de Torroella de Montgrí ha tancat. Molts són els negocis que obren i tanquen, amb més o menys fortuna. Però quan un establiment arriba als 90 anys d'activitat, ha ajudat a bastir el relat d'una part de la vida d'una població. Aquest és el cas d'aquest establiment, després de tres generacions. Posem-hi noms i cognoms. Els pioners: Francesc Salís Coll i Lluïsa Radresa Sabrià; tot seguit, Martí Salís Radresa i Lola Saló Pascal, i finalment Xavier Salís Saló i Maribel Pallarès Santafé.

Aquest establiment especialitzat en carn de vedella i xai de ramaders de proximitat, s'havia fet també un prestigi sobretot amb embotits artesans: botifarra blanca, botifarra negra i pernil. Ara, amb la botiga tancada des del 31 d'octubre passat i amb aquell

silenci despulpat d'establiments buits, Xavier Salís explica que els seus avantpassats eren pastors transhumants d'ovelles, originaris de Tregurà, a la vall de Camprodon, al Ripollès. Un moment històric complicat, especialment pel que fa a la transhumància perquè a les seves terres d'origen hi havia misèria, i la pobresa de pobles com Torroella per a ells era un salt qualitatiu important. D'aquí que molts pastors es van quedar per les terres de l'Empordà.

“El meu avi va pensar que el xai el podien vendre i la meva àvia va anar a aprendre de fer de carnissera a l'Estartit, a Can Massaguer”, recorda Salís, que afegeix: “Era una època en què els carnisseros mataven ells perquè no hi havia nevera. El porc es matava a l'hivern.”

La carnisseria ha estat sempre allà mateix, a la plaça de la Vila, en un edifici que originàriament era de Pere Coll i Rigau, un indià que amb una fàbrica de llumins es va fer un prohom molt ric. “Primer van arrendar els baixos, l'any 1926, i al cap d'un temps van comprar tota la casa.” Al llarg d'aquests 90 anys l'establiment s'ha reformat totalment dues vegades. Xavier Salís explica que els fills no han seguit el negoci i que ara ja tocava fer una altra reconversió per adaptar-se a la nova realitat. “Nosaltres ens hem mantingut fent el que fèiem perquè la jubilació estava a prop”, confessa Salís.

La història de l'establiment continua donant per a molt. Francesc Salís, el pastor que amb la Lluïsa van obrir el negoci, va ser el darrer alcalde republicà de Torroella, represaliat pel règim franquista: “El meu avi, però, d'ERC de tota la vida, va estar de sort perquè va ser el primer alcalde de la demarcació de Girona que no van afusellar. Tothom el felicitava per això. Li van caure 30 anys, que després es van anar rebaixant, però va ser desterrat a Reus, a 200 quilòmetres. Estant a la presó es va morir la seva filla, de 18 anys, i no el van deixar anar a l'enterrament.” Salís recorda que en la postguerra hi havia gent que no hi anava a comprar perquè eren republicans. Són algunes històries; n'hi ha moltes més, perquè 90 anys donen per a molta cansalada.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 21-11-2016 Pàgina 16

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/1023311-de-tregura-a-torroella.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui